

Informacija o stepenu korišćenja digitalnih certifikata javnog CA

Krajem 2009. godine izdat je prvi elektronski certifikat (elektronski potpis) u Crnoj Gori i to od strane Vlade CG. Naime, Projekat "Elektronski potpis" je započeo sa realizacijom Internog CA od strane Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije odnosno dijela PKI infrastrukture koji se odnosi na izdavanje elektronskih certifikata za potrebe organa državne uprave.

Prepoznajući da je ograničavajući faktor za dalji razvoj informacionog društva nepostojanje certifikacionog tijela na nacionalnom nivou, a polazeći od činjenica da od 2003. godine kada je donesena legislativa za elektronsko poslovanje nije bilo interesovanja komercijalnog sektora za ovu vrstu usluga, odnosno da su Crnoj Gori već u 2010. godine razvijene aplikacije koje su zahtijevale upotrebu digitalnih certifikata na predlog Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije Vlada Crne Gore *je na sjednici od 08.07.2010.god.* usvojila Informaciju o neophodnosti uspostavljanja certifikacionog tijela na nacionalnom nivou s predlogom mjera za realizaciju i zadužila Ministarstvo za informaciono društvo da, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, nabavi neophodnu operemu za uspostavljanje certifikacionog tijela na nacionalnom nivou sa zadatkom da je ustupiti Pošti Crne Gore za obavljanje usluga certifikovanja i preporučila Pošti Crne Gore da pristupi izradi neophodnih akata koje, u skladu sa zakonom o elektronskom potpisu, mora prikazati nadležnom organu u momentu registracije u cilju obezbjeđivanja pretpostavki da se, do kraja 2010. godine sistem implementira.

Na osnovu ZAKLJUČKA Vlade CG, osnovni zadatak Pošte CG je bio da obezbijedi sistem koji podržava e-certifikat na javnom nivou tj. za građanstvo i pravna lica (PKI). Shodno tome Pošta CG je morala obezbijediti infrastrukturu koja će omogućiti lak prijem osnovne dokumentacije na cijelom području Crne Gore kao i isporuku e-certifikata. Dakle, Pošta CG je morala obezbijediti da unutar svoje organizacije rada omogući svakom zainteresovanom fizičkom i pravnom licu da podnese zahtjev za izdavanje certifikata. Ovaj projekat je ušao u eksploatacionu fazu 15.12.2010 godine izdavanjem prvog digitalnog certifikata Podpredsjedniku Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

U cilju što bolje informisanosti javnosti pripremljen je i urađen sajt www.postacg-ca.me na kome se mogu naći, pored svih akata koji su usvojeni u postupku implementacije sistema i druge informacije korisne informacije za potencijalne korisnike digitalnih certifikata.

Pošta
CG-CA

Početna strana English

Pretraga: Traži

Certifikaciono tijelo Korisni linkovi Kontakt Pitanja i odgovori

Digitalni certifikat Pošte Crne Gore

Vijesti

05.05.2011. VAŽNO!!!
Zbog čestih problema nastalih prilikom upotrebe softvera za administriranje eToken-a (eToken PKI Client) još jednom upozoravamo sve korisnike da se NE SMIJU KORISTITI opcije Delete eToken Content kao i INICIJALIZACIJA eToken-a.

15.03.2011. VAŽNO!!!
PITANJA I ODGOVORI

15.12.2010. Promovisan "DIGITALNI CERTIFIKAT"
Na održanoj zajedničkoj konferenciji za novinare Ministarstva za informaciono društvo i Pošte Crne Gore predstavljen servis DIGITALNI CERTIFIKAT.

Pretraga vijesti

Upišite pojam za pretragu

Traži

• Pregled svih vijesti
• 2011
• 2010

Call centar

• za tehnička pitanja:
020/403922,020/403981,020/403980
• za pravna pitanja:
020/403904

Adresa:
Pošta Crne Gore-CA; Slobode 1, 81 000 Podgorica

Info email: info@postacg-ca.me

Važan dio sistema je **Podrška poštama u kojim se prima dokumentacija** s obzirom da se radi o potpuno novom "proizvodu" ne samo u Pošti CG nego i na nivou cjelokupne države. U tom smislu kroz intenzivne kontakte i posebna obavještenja, upozorenja i uputstva radnicima broj primljenih neispravnih zahtjeva sveden je na minimum (oko 0,5%).

Posebna pažnja se poklanja **podršci i kontaktu sa klijentima tj. podnosiocima zahtjeva**. U tom smislu je na raspolaganju korisnicima tri broja telefona kao i posebna e-mail adresa: info@postacg-ca.me. Na ovaj način se korisnici mogu informisati kako o načinu predaje Zahtjeva tako i o problemima i pitanjima. Dnevno se primi ogroman broj poziva kao i desetine e-mail-ova na koje se odgovara odmah ili najkasnije u roku od 24 sata kada se radi o značajnijim problemima. Sva elektronska komunikacija (e-mail) se čuvaju. Ilustracije radi do sada je sa klijentima razmijenjeno preko 2200 e-mail. Takođe, potrebno je napomenuti da se svaki podnosilac zahtjeva e-mail-om obavještava o mjestu i vremenu prijema digitalnog certifikata.

Adminstriranje sajta www.postacg-ca se obavlja periodično shodno uočenim potrebama ili nastalim izmjenama. Na sajtu postoje neki djelovi koji se povremeno ažuriraju, shodno praksi i uočenim potrebama, kao što su: **Vijesti i Pitanja i odgovori**.

U periodu od početka implementacije i dodjele prvih certifikata, Pošta Crne Gore je na dan 26.09.2011. godine izdala 2024 digitalna certifikata, uz napomenu da je najveći broj certifikata za fizička lica izdato preduzetnicima, uz ostvarenu dobit od oko 100.000 € od obavljanja usluga certifikovanja.

Najveći broj certifikata je izdat u periodu februar-maj 2011 (oko 1500 certifikata) uz pretpostavku da je osnovni razlog prvobitna kampanja Poreske uprave o mogućnosti odnosno obaveznosti predaje IOPD obrazaca u elektronskoj formi.

Nakon "zatišja" u ljetnim mjesecima u septembru tekuće godine je doslo do "stabilizacije" u izdavanju certifikata, tako da Pošta prima u prosjeku 4-5 zahtjeva dnevno. Zbog predaje "pojedinačnog" IOPD obrasca za zaposlene i potrebe za "generisanjem" M4 (generiše se iz sistema) krajem godine (novembar-decembar) treba očekivati ponovno značajno povećanje broja zahtjeva za izdavanje digitalnih certifikata. Zainteresovanost za certifikate za fizičko lice gotovo da ne postoji i uglavnom se završava na nivou traženja informacija. Ograničavajući faktor nezainteresovanosti fizičkih lica je visoka cijena certifikata - 110 € za trogodišnji period.

Razvoj sistema PoštaCG-CA

Sistem PoštaCG-CA je u eksploatacionom režimu rada punih devet mjeseci i s obzirom da je postavljen za rekordnih dva mjeseca i u proteklom periodu nije imao značajnijih ispada može se reći da radi vrlo sigurno. Međutim, ukoliko se želi da ovaj sistem i u budućnosti stabilno funkcionise potrebno je uraditi još neke radnje u cilju obezbjeđenja stabilnog i pouzdanog rada.

Posebnu pažnju treba pokloniti pratećim sistemima koji u normalnom režimu rada ne utiču na rad ali su jako važni, čak i neophodni, u ekstremnim ili neregularnim uslovima rada. Jedan od bitnih činilaca za stabilan rad sistema je neprekidno napajanje. U fazi pripreme izvedni su novi energetski kablovi, međutim prilikom konačnog snimanja postojeće situacije zaključeno je da je nepouzđano priključiti CA sistem na postojeći agregat. U tom smislu bi trebalo napraviti projekciju nabavke novog agregata koji bi mogao da pokrije i potrebe glavnog IS sistema Pošte CG kao i dijela zgrade (šaltere u Pošti 81101, dio rasvjete i sl.). Ova investicija se kreće na nivou 20.000€ (bez PDV).

Jedan od sistema koji su značajni je i sistem dojave nestanka struje kao i sistem dojave povećanja temperature u CA sali. Ovi sistemi su jako važni za brzu intervenciju osoblja usled kvara van radnog vremena. Ova investicija se kreće na nivou 2000€ (bez PDV).

Sa postavljanjem nove RA aplikacije završava se faza implementacije softvera i potrebno je nabaviti dodatnu opremu koja nije bila u sklopu opreme donirane od strane ministarstva, a neophodna je za nesmetan rad (2 servera i određeni broj HD-diskova). Ova investicija iznosi oko 7000€ (bez PDV).

Ukoliko se želi dalji razvoj ovog sistema potrebno je napraviti jedan poseban elaborat o daljim mogućnostima i proširenju "asortimana usluga" (čitači sa smart

karticama, kriptografija, personalizacija medija za smještaj digitalnih certifikata u sopstvenoj režiji, elektronska arhiva i sl.)

Na kraju je potrebno naglasiti da je za dalji razvoj i održavanje ovog vrlo osjetljivog sistema što bolje i što više obučiti kadrove jer se radi o vrlo specijalizovanom znanju. U tu svrhu je potrebno organizovati kurseve kao i studijske posjete.

Na osnovu izloženog može se zaključiti da je riječ o ekonomski isplativom sistemu te da je potrebno uraditi projekciju daljeg razvoja i egzistencije ovog projekta.